

Lilsælde vil det vistnok være Garanterne eller Stifterne, hvem det er forbeholdt at supplere Bestyrelsen eller indsætte en ny. Det vil da ikke være ufandsynligt, at den fjernede Bestyrelse vil have handlet i Overensstemmelse med disse Autoriteter, og det er saa meget mere sandsynligt, som, hvis Stifterne og Garanterne — der jo tilmed ere interesserede i Sparekasseforretningernes Ledelse — have opfyldt deres Pligt som Tilsynsmænd, maa de have været bekendte med, hvad Bestyrelsen har gjort, og denne maa altsaa have handlet i Overensstemmelse med dem, eller det er i alt Fald ikke mod deres Villie, at Bestyrelsen har gjort det, som nu giver Anledning til, at Ministeren maa fjerne den. I saa Tilfælde vil det jo være meget tvivlsomt, om man paa vedtægtsmæssig Maade kan tilveiebringe en Bestyrelse af en anden Anskuelse end den Bestyrelse, som man havde fjernet, og der er da ikke andet Middel end ogsaa at fjerne den nye Bestyrelse. Men det vil let ses, at det vil lede ind i overordentlig uheldige Forhold og være meget fordærligt for Sparekasserne. Man vil komme til det Punkt, hvor Ministeren vil benytte sig af det andet Alternativ, nemlig at han kan tage Stadsfæstelsen tilbage. Men den Myn- dighed, som i saa Henseende er givet ham, er i overordentlig væsentlig Grad modificeret ved den Bestemmelse, som følger efter, idet det vel hedder, at „Ministeren efter Omstændighederne endog kan tage Stadsfæstelsen tilbage“, men der derpaa følger en Sætning, der lyder saaledes: „Spørgsmaalet, om Stadsfæstelsen i det paagjældende Tilfælde med Nette kan tages tilbage, kan dog forelægges Domstolene med den Virkning, at den forbliver i Kraft, indtil endelig Dom er falden“. Jeg tror i ethvert Tilfælde, at dette Punktum maatte under- gaa nogen Redaktionsforandring, hvis det skulde vedtages, thi, naar det hedder, at i visse Tilfælde kan Ministeren tage Stadsfæstelsen tilbage, kan man jo ikke bagefter sige, at det retlig skal afgjøres, om Stadsfæstelsen kan tages tilbage; den er jo tagen tilbage. Det Samme gjælder om Ud- trykket: „at den forbliver i Kraft, indtil endelig Dom er falden“, thi den forbliver jo ikke i Kraft, men maa paany sættes i Kraft, da den er bleven sat ud af Kraft, naar Ministeren har taget Stad- fæstelsen tilbage. Dette Punktum maa altsaa i ethvert Tilfælde undergaa nogen Forandring. Men jeg ser ikke rettere, end at med dette Tillæg, om, at Stadsfæstelsen kan tages tilbage, bliver den hele Fremgangsmaade ikke heldig, thi den sætter Ministeren i en ubehagelig Stilling, og jeg tror heller ikke, at den er gunstig for Sparekasserne. Jeg kan nemlig ikke se bedre, end at Sparekase- bestyrelsen, naar den har faaet anlagt Proces til Afgjørelse af, hvorvidt det Forhold, den har ind- ladt sig paa, er stridende mod Vedtægten eller ikke, dog vil kunne fortsætte sin Virksomhed og følge de samme Principer, som den fulgte, før

Ministeren tog Stadsfæstelsen tilbage. Domstolen kommer jo nemlig til at afgjøre, om der her fore- ligger et Brud paa Vedtægten eller ikke; den skal afgjøre det Faktum, om der er begaaet Noget imod Vedtægten eller ikke; men saalænge det ikke ved endelig Dom er afgjort, at der af Spare- kasebestyrelsen er begaaet et virkelig Brud paa Ved- tægten, at denne Bestyrelse har foretaget sig Noget, som er imod Vedtægten, ser jeg ikke, at man kan faae noget andet Resultat, end at saa længe maa Sparekassen ogsaa have Lov til i Overensstemmelse med Paragrafens Bestemmelser at vedblive med at udføre de Handlinger, som efter Ministerens Anskuelse have haft den Karakter, at han har fundet sig foranlediget til at tage Stadsfæstelsen tilbage. Men dette vil uegtelig sætte Ministeren i et meget lidet ønskeligt Forhold; en saadan Proces kan jo blive af temmelig stor Værdighed, og den Omstændighed, at Ministeren har foretaget et betydningsfuldt Skridt ligeoverfor en Spare- kasse, og at Striden ikke finder sin Afgjørelse før efter en lang Tid's Forløb, kan jo kun skabe en i alt Fald ikke behagelig Stilling for Ministeren. Og paa den anden Side tør man vel gaa ud fra den Forudsetning, at man kun nødig og efter et meget nøie Overlæg vil skride til en saa streng Foranstaltning som den at tage Stadsfæstelsen for Vedtægten tilbage, saa at det vil være høist sand- synligt, at det almindelige Resultat af et saadant Skridt dog vil blive det, at der bliver givet Ministeren Medhold. Den Forudsetning maa man gaa ud fra. Men jeg ser ikke rettere end, at en Sparekasse, der lever under saadanne For- hold, kun vil føre en meget hyggelig Eksistens, indtil Dommen er falden, idet der jo ligesom vil hænge et Damoklessværd over dens Hoved, der i betydelig Grad vil svække Tilliden til den. Spare- kassen vil saaledes komme til at tilbringe et syge- ligt og tilbageruffet Liv indtil den Dag, da dens Skjæbne bliver afgjort. Jeg kan ikke se rettere, end at det, at Stadsfæstelsen fratages den af Mi- nisteren, hvad enten det nu sker med Nette eller Urette, selv om der ogsaa føres Proces derom, vil have den samme Virkning paa en Sparekasse, som det vilde have, hvis Stadsfæstelsen i Virkelig- heden var tagen fra den. Jeg har troet at burde gjøre opmærksom paa dette Forhold, idet jeg ikke kan se Andet, end at det i det Hele taget er noget ubehdigt, og jeg vil derfor henstille til det ærede Udvalg endnu engang at tage under Over- veielse, om ikke Lovforslagets oprindelige Bestem- melser, der gav Ministeren Ret til at tage Stad- fæstelsen tilbage, naar Bestyrelsen ikke holdt sig Vedtægtsens Forskrifter efterrettelig, var den natur- lige og rigtige. Naar man siger, at det er nød- vendigt for en Sparekasse for at kunne nyde de Begunstigelser, som jo ellers i Almindelighed til- siges en Sparekasse, at den maa have en Stad- fæstelse for sin Vedtægt, kan jeg ikke se rettere, end at Konsekvensen deraf vil føre til, at naar